

Boompiepers in de A.W. Duinen.

Toen ik enige jaren geleden het gerucht vernam, dat de boompieper achteruitging, was ik het daar niet mee eens en besloot een poging te doen de boompiepers in de A.W. te tellen. In 1966 ben ik hiermee begonnen en telde toen 48 territoria in een deel van de A.W. duinen. In 1967 heb ik dit herhaald en telde er toen 75, hoofdzakelijk in het overige deel van de A W duinen en een aantal in het zelfde terrein. Zodoende kwam ik tot de conclusie dat er rond de 100 paar boompiepers in de A W duinen broeden.

In 1962 werden tijdens de poging tot inventarisatie van de broedvogels in de AW duinen 40 paar boompiepers geteld, wat aan de lage kant was. Ik had echter niet durven vermoeden dat we er zo naast zaten.

Mijn indruk over voor- of achteruitgang is, dat de boompiepers in de AW duinen zeker niet achteruitgaan. De stand is vrijwel constant en plaatselijk gaat zij vooruit in de laatste jaren.

Voor het oecologisch onderzoek van onze vogelwerkgroep naar o.a. de boompieper bekeek ik 105 verschillende territoria van deze soort, voornamelijk om na te gaan aan welke biotoop de boompieper de voorkeur heeft.

Ik noteerde daarvoor de begroeiing in een straal van + 75 m. van de zangpost of van het nest. Aanvankelijk probeerde ik ook vast te stellen of er een voorkeur voor naald- of loofhout was. Naar mijn mening is hier geen duidelijk voorkeur te zien, wel echter in de hoogte van de bomen.

Ik bemerkte echter ook een zekere voorkeur voor jonge bosaanplanten, welke nog door een gaasraster omgeven waren.

Hier lagen de nesten bijna altijd binnen het gaas, wat verschillende redenen kan hebben, zoals: dat het daar rustig is (geen publiek) maar vooral door de daar aanwezige hoge en dichte begroeiing van helm, duinriet, biesttarwe gras en een aantal mij onbekende grassen. Deze hoge begroeiing ontstaat, doordat er geen konijnenvraat meer is. Deze begroeiing sterft aan het eind van het jaar af en 's winters waait en regent dit plat.

Nu blijkt juist deze overjarige en platgewaaide begroeiing een ideale broedgelegenheid voor de boompieper te zijn. Bij alle 105 territoria bleek n.l. een dergelijke begroeiing aanwezig te zijn en alle gevonden nesten bevonden zich in zo'n veldje van ruigte.

De oppervlakte van zo'n veldje hoeft niet groot te zijn, dit kan variëren van enkele vierkante meters tot enige honderden vierkante meters.

Ik heb de begroeiing als volgt ingedeeld:

1. bomen (naald of loof) van 4 meter en hoger
2. struiken en bomen (naalden/of loof) van 1 tot 4 meter
3. overjarige platgewaaide grasbegroeiing.
4. jonge bosaanplant omgeven door een gaas-raster.

de combinatie van 2 en 3 kwam 95 maal voor, daarop volgde de combinatie van 1,2 en 3 met 60 maal en daarna de combinatie van 1, 3 met 6 maal.

In het kort samengevat is het ideale biotoop voor de boompieper een vrij droog, open terrein met hier en daar veldjes ruigte met daarin verspreid staande struiken of groepjes lage bomen. Of echte duinbosjes van berk en eikenhakhout met daartussen open stukken met ruigte: hier hebben de boompiepers voorkeur voor de randen van deze bosjes.

Bekijken we de verspreiding van de boompieper in de A W duinen dan zien we dat deze voorkomt van de zeereep tot aan de binnen-duinrand.

In de buitenste, vrij kale, zeeduinen broeden + 10 paar, in het 1e en 2e infiltratiegebied broeden zij nog niet en in het 3e infiltratiegebied broeden slechts 2 paar.

Als we de A W duinen in de lengte in tweeën delen dan zien we dat + 75% van de boompiepers in de oostelijke helft broedt en + 25% in de westelijke helft.

Dat boompiepers ook in een geheel ander biotoop broeden bleek tijdens mijn vakantie op Gotland (Zweden). Op dit rotsige natte en grotendeels beboste eiland broeden heel wat boompiepers. Zij kwamen daar voor in vochtige, vrij dichte bossen van de grote den en zelfs in de door bossen omgeven vennen, waar ik een nest vond in een pol van het pijpestraatje die rondom in het water stond.

H. Vader.